EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 331/2024 privind Codul silvic, precum și pentru modificarea art. 12 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012

Propunerea legislativă reglementează în Codul silvic regimul lucrărilor asupra vegetației forestiere din zonele rețelelor electrice, prevăzut în prezent printr-o derogare generică în Legea nr. 123/2012, astfel încât operatorii rețelelor să poată interveni prompt pentru punerea în siguranță a liniilor electrice aeriene și pentru restabilirea alimentării cu energie electrică.

1. Descrierea situației actuale

Dreptul titularilor de autorizații și licențe de a interveni asupra vegetației forestiere din zonele rețelelor electrice există deja, dar nu este corelat cu Codul silvic adoptat ulterior. Această lipsă de corelare face intervenția incertă tocmai în situațiile în care ea trebuie să fie rapidă.

1.1. Cadrul legal în vigoare

Art. 12 alin. (12) din Legea nr. 123/2012, în forma dată prin Legea nr. 155/2020, permite titularilor de autorizații și licențe în domeniul energiei electrice să efectueze lucrări de întreținere sau exploatare forestieră pe terenurile de sub sau de deasupra rețelelor electrice. Lucrările au ca scop crearea și menținerea distanței de apropiere necesare funcționării în siguranță a rețelelor. Dreptul se exercită prin derogare de la legislația specifică domeniului forestier, exclusiv în zonele de siguranță și protecție ale rețelelor, cu înștiințarea prealabilă a administratorului fondului forestier sau a proprietarului terenului.

Zonele de siguranță și protecție sunt delimitate prin Norma tehnică aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 239/2019, în funcție de tipul și de tensiunea capacității energetice.

Legea nr. 331/2024 privind Codul silvic reglementează exploatarea lemnului printr-un set de condiții cumulative:

- exploatarea se realizează de persoane juridice atestate (art. 101 alin. (2));
- exploatarea se face pe baza autorizației de exploatare sau a procesului-verbal de inventariere, emise de ocolul silvic și înregistrate în sistemul informatic integrat (art. 103 alin. (1));
- este interzisă tăierea arborilor care nu sunt destinați extragerii potrivit acestor documente (art. 103 alin. (5));
- arborii destinați tăierii se inventariază și, după caz, se marchează (art. 104 alin. (1));
- tăierea fără drept de arbori din fondul forestier național constituie infracțiune (art. 143).

Pentru infrastructura de transport, Codul silvic prevede expres excepții de la aceste condiții. Art. 101 alin. (4) lit. c) și f) permite exploatarea fără atestare la intervențiile de urgență pentru deblocarea infrastructurii de transport și pentru siguranța infrastructurii rutiere și feroviare. Art. 143 alin. (4) prevede că nu constituie infracțiune tăierea arborilor pentru asigurarea siguranței circulației rutiere sau feroviare. Pentru rețelele electrice, Codul silvic nu cuprinde o prevedere echivalentă și nu face trimitere la art. 12 alin. (12) din Legea nr. 123/2012.

1.2. Insuficiențele reglementării actuale

Derogarea este formulată generic. Art. 12 alin. (12) din Legea nr. 123/2012 derogă „de la legislația specifică domeniului forestier", fără a indica normele vizate, deși art. 63 din Legea nr. 24/2000 cere ca formula derogatorie să fie urmată de menționarea reglementării de la care se derogă. Codul silvic, adoptat ulterior, reglementează în detaliu exploatarea lemnului și incriminează tăierea fără drept, fără a menționa derogarea. Cele două reglementări nu sunt corelate expres. În materie penală, unde interpretarea este strictă, personalul care intervine rămâne expus riscului de a fi cercetat pentru tăiere fără drept de arbori.

Înștiințarea prealabilă nu este aplicabilă în caz de avarie. Atunci când un arbore a căzut pe linie sau amenință să cadă, intervenția nu poate aștepta înștiințarea și răspunsul administratorului. Legea nu prevede un regim pentru aceste situații.

Derogarea nu acoperă arborii din afara zonelor de siguranță și protecție. Un arbore aflat în afara acestor zone poate cădea pe linie prin înclinare, uscare sau rupere, în special la liniile de medie tensiune, unde zonele sunt mai înguste. Legea în vigoare limitează intervenția „exclusiv" la zonele delimitate.

Proveniența lemnului nu este reglementată. Legea nu stabilește cine inventariază lemnul rezultat din lucrări și ce document îi atestă proveniența. Fără acest document, lemnul nu poate intra legal în circuitul economic, iar proprietarul nu își poate valorifica bunul.

Executantul lucrărilor nu este acoperit expres. Legea se referă la titularii de autorizații și licențe, însă lucrările pot fi executate și de prestatori care acționează în numele acestora, cărora li se opune cerința atestării pentru exploatarea lemnului.

Pădurile de pe raza județului Ilfov nu sunt acoperite. Art. 90 alin. (1) din Codul silvic enumeră limitativ lucrările permise în aceste păduri și nu cuprinde intervențiile pentru rețelele electrice, iar încălcarea lui constituie infracțiune potrivit art. 144.

2. Schimbările preconizate

Regimul lucrărilor se reglementează integral în Codul silvic, într-un articol nou, art. 104^1, iar art. 12 alin. (12) din Legea nr. 123/2012 devine normă de trimitere. Personalul ocoalelor silvice și al Gărzii Forestiere găsește astfel toate condițiile în legea pe care o aplică, iar derogarea generică de la „legislația specifică domeniului forestier" este înlocuită cu excepții identificate expres. Soluția urmează modelul pe care Codul silvic îl aplică deja infrastructurii rutiere și feroviare.

2.1. Codul silvic — art. 104^1

Articolul se introduce în secțiunea privind exploatarea lemnului, după articolele privind autorizația de exploatare și marcarea arborilor, de la care instituie excepții.

Operatorii rețelelor electrice — alin. (1). Preia dreptul existent în art. 12 alin. (12) din Legea nr. 123/2012 de a efectua lucrări de întreținere sau de exploatare a vegetației forestiere din zonele de siguranță și protecție, pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețele. Spre deosebire de norma în vigoare, care se aplică tuturor titularilor de autorizații și licențe în domeniul energiei electrice, dreptul se restrânge la operatorii de distribuție și la operatorul de transport și de sistem, astfel cum sunt definiți la art. 3 pct. 70 și 71 din Legea nr. 123/2012. Aceștia dețin sau operează rețelele electrice și răspund, potrivit legii, de exploatarea și

întreținerea lor. Excepția de la regimul fondului forestier național se acordă astfel numai celor care au obligația legală de a asigura funcționarea în siguranță a rețelelor, nu și producătorilor, furnizorilor sau altor titulari de licențe. Norma acoperă expres și persoanele care execută lucrările în numele titularilor, cum sunt prestatorii de servicii contractați de aceștia.

Arborii care pun în pericol rețeaua — alin. (2). Lucrările se extind la arborii din afara zonelor de siguranță și protecție care prezintă risc de cădere pe rețeaua electrică. Riscul se stabilește după criterii obiective: înclinarea, uscarea, ruperea sau înălțimea arborelui. Extinderea este limitată de propria condiție, întrucât un arbore care nu poate atinge linia nu intră sub incidența normei. În ecosistemele forestiere strict protejate prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. a)–e), intervenția asupra acestor arbori este permisă numai în caz de avarie sau de pericol iminent de avarie.

Excepțiile de la regimul exploatării — alin. (3). Lucrările se efectuează fără atestare, fără autorizație de exploatare și fără marcarea prealabilă a arborilor, prin excepție de la normele indicate expres. Lista cuprinde și art. 90 alin. (1), astfel încât siguranța rețelelor electrice să poată fi asigurată și în pădurile de pe raza județului Ilfov, fără a modifica regimul general al acestor păduri.

Înștiințarea — alin. (4) și (5). Operatorii înștiințează în prealabil ocolul silvic, instituția care urmează să inventarieze lemnul, și, după caz, proprietarul terenului. Înștiințarea cuprinde arborii din afara zonelor asupra cărora se intervine și motivul intervenției, ceea ce permite verificarea ulterioară a condiției de risc. În caz de avarie sau de pericol iminent de avarie, înștiințarea se transmite în cel mult 24 de ore de la începerea lucrărilor și se comunică și Gărzii Forestiere competente teritorial.

Proveniența lemnului — alin. (6), (7) și (9). Lemnul rezultat se inventariază prin procesul-verbal de inventariere, instrument pe care Codul silvic îl folosește deja ca bază a exploatării, încheiat de ocolul silvic împreună cu operatorul. Lemnul este catalogat drept produs extraordinar, prevăzut la art. 99 alin. (2) lit. d). Procesul-verbal se înregistrează în sistemul informatic integrat pentru păduri, prevăzut la art. 20 și constituie document de proveniență. Termenul de 5 zile lucrătoare curge de la comunicarea finalizării lucrărilor, astfel încât inventarierea să privească lemnul efectiv rezultat. Lemnul rămâne la dispoziția proprietarului sau a administratorului, iar modul de încheiere și de înregistrare a procesului-verbal se stabilește prin instrucțiunile existente prevăzute la art. 103 alin. (3).

Neîndeplinirea obligației de către ocolul silvic — alin. (8). Legalitatea lucrărilor nu depinde de încheierea procesului-verbal în termen. Dacă ocolul silvic nu își îndeplinește obligația, Garda Forestieră competentă teritorial, sesizată de operator, dispune în scris încheierea procesului-verbal în cel mult 10 zile calendaristice. Mecanismul preia soluția pe care Codul silvic o folosește deja pentru dispozițiile de control adresate ocoalelor silvice (art. 132 alin. (3)).

2.2. Codul silvic — art. 143 alin. (4)

Alături de excepția existentă pentru siguranța circulației rutiere și feroviare, nu constituie infracțiune tăierea arborilor în cadrul lucrărilor prevăzute la art. 104^1 alin. (1) și (2). Excluderea răspunderii penale se raportează la obiectul lucrărilor, nu la formalitățile procedurale, astfel încât o întârziere a înștiințării sau a inventarierii nu transformă o intervenție legitimă în infracțiune.

2.3. Legea nr. 123/2012 — art. 12 alin. (12)

Alineatul păstrează în legea energiei dreptul operatorilor de distribuție și al operatorului de transport și de sistem, alături de celelalte drepturi asupra terenurilor afectate de capacitățile energetice, și trimite pentru condițiile de exercitare la art. 104[1] din Codul silvic. Se restrânge totodată sfera beneficiarilor, de la toți titularii de autorizații și licențe la operatorii care răspund de exploatarea și întreținerea rețelelor. Se evită astfel atât reglementarea aceleiași materii în două acte normative, cât și derogarea de la o legislație neidentificată, potrivit art. 16 și art. 63 din Legea nr. 24/2000.

2.4. Aplicarea — art. III

Instrucțiunile prevăzute la art. 103 alin. (3) din Codul silvic se modifică prin ordin în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii. Nu se creează un act normativ subsecvent nou.

2.5. Aspecte pe care propunerea nu le modifică

- regimul ariilor naturale protejate prevăzut de legislația de mediu;
- răspunderea civilă a operatorilor pentru prejudiciile cauzate proprietarilor;
- drepturile de uz și de servitute ale operatorilor, prevăzute la art. 12 alin. (2) lit. a)–c), art. 14 și art. 15 alin. (3) din Legea nr. 123/2012, care asigură deja accesul la terenurile afectate de capacitățile energetice.

3. Impactul asupra sistemului juridic

Propunerea introduce art. 104[1] și modifică art. 143 alin. (4) din Legea nr. 331/2024 privind Codul silvic și modifică art. 12 alin. (12) din Legea nr. 123/2012. Aplicarea presupune modificarea, prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru silvicultură, a instrucțiunilor prevăzute la art. 103 alin. (3) din Codul silvic.

Întrucât modifică o normă de incriminare din Codul silvic, propunerea are caracter de lege organică, potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată.

Față de cele prezentate, a fost elaborată prezenta propunere legislativă, pe care o supunem spre dezbatere și adoptare Parlamentului României.

Inițiator:

Antal István-Lóránt – Senator UDMR de Harghita

Bude Senator UDMR

ROMÂNIA
SENAT

SENATUL ROMÂNIEI

Tabel inițiatori

Propunerea legislativă pentru pentru modificarea și completarea Legii nr. 331/2024 privind Codul silvic, precum și pentru modificarea art. 12 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 132/2012

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	ANTAL István-Lóránt	UDMR/RMDSZ	
2	Bende Sándor	UDMR/RMDSZ	
3.	Tamás Loránd	RMDSZ/UDMR	
4.	Császár Kálmán-Zsolt	UDMR/RMDSZ	
5	Fejér László	RMDSZ	
6.	CSEKE ATTILA	UDMR	
7	Kovács Mátyás	UDMR/RMDSZ	
8	NOVÁK LEVENTE	UDMR/RMDSZ	
9.	TASNÁDI ISTVÁN SÁNDOR	UDMR/RMDSZ	
10	VLĂSIN SORIN	PSD	
11	PĂIU OVIDIU	PSD	
12	RUJAN ION CRISTINEL	PSD	
13.	Remeriță C. Cristian	PSD	

TABEL COMPARATIV

la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 331/2024 privind Codul silvic, precum și pentru modificarea art. 12 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012

Nr. crt.	Text în vigoare	Text propus	Motivare
1.	—	**LEGE** **pentru modificarea și completarea Legii nr. 331/2024 privind Codul silvic, precum și pentru modificarea art. 12 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**	Titlul exprimă operațiunile de modificare și de completare a celor două acte normative, potrivit art. 41 alin. (5) din Legea nr. 24/2000.
2.	Legea nr. 331/2024 privind Codul silvic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 9 ianuarie 2025, cu modificările și completările ulterioare	**Art. I.** — Legea nr. 331/2024 privind Codul silvic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 9 ianuarie 2025, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:	
3.	—	1. După articolul 104 se introduce un nou articol, art. 104[1], cu următorul cuprins: **„ARTICOLUL 104[1]** **Lucrări asupra vegetației forestiere din zonele rețelelor electrice** (1) Operatorii de distribuție și operatorul de transport și de sistem, astfel cum sunt definiți la art. 3 pct. 70 și 71 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, denumiți în continuare operatori, efectuează, direct sau prin persoane care acționează în numele lor, lucrările de întreținere sau de exploatare a vegetației forestiere din zonele de siguranță și protecție ale rețelelor electrice, necesare pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de acestea.	Alineatul preia dreptul prevăzut în prezent la art. 12 alin. (12) din Legea nr. 123/2012 astfel cum se modifică prin prezenta lege. Articolul se introduce în secțiunea privind exploatarea lemnului, după articolele de la care instituie excepții. Norma acoperă expres și persoanele care execută lucrările în numele operatorilor, cum sunt prestatorii de servicii contractați de aceștia.
4.	—	(2) Lucrările prevăzute la alin. (1) se pot efectua și asupra arborilor din afara zonelor de siguranță și protecție care, prin înclinare, uscare, rupere sau înălțime, prezintă risc de cădere pe rețeaua	Un arbore din afara zonelor de siguranță și protecție poate cădea pe linie, în special la liniile de medie tensiune, unde zonele sunt mai înguste. Riscul se stabilește după criterii obiective, iar

Nr. crt.	Text în vigoare	Text propus	Motivare
		electrică; în ecosistemele forestiere prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. a)–e), aceste lucrări se efectuează numai în caz de avarie sau de pericol iminent de avarie.	extinderea este limitată de propria condiție. În ecosistemele forestiere strict protejate, intervenția asupra acestor arbori este permisă numai în caz de avarie sau de pericol iminent de avarie.
5.	—	(3) Prin excepție de la prevederile art. 90 alin. (1), art. 101 alin. (2), art. 103 alin. (1) și (5) și art. 104 alin. (1), lucrările prevăzute la alin. (1) și (2) se efectuează fără atestare, fără autorizație de exploatare și fără marcarea prealabilă a arborilor.	Derogarea generică de la „legislația specifică domeniului forestier" este înlocuită cu excepții identificate expres de la normele privind atestarea, autorizarea și marcarea. Includerea art. 90 alin. (1) permite asigurarea siguranței rețelelor și în pădurile de pe raza județului Ilfov, unde lucrările permise sunt enumerate limitativ, iar încălcarea constituie infracțiune potrivit art. 144.
6.	—	(4) Operatorii înștiințează în prealabil ocolul silvic care asigură administrarea sau serviciile silvice și, după caz, proprietarul terenului; înștiințarea cuprinde și arborii prevăzuți la alin. (2) asupra cărora se intervine, precum și motivul intervenției.	Înștiințarea se transmite ocolului silvic, instituția care inventariază lemnul, și, după caz, proprietarului. Mențiunea arborilor din afara zonelor și a motivului intervenției permite verificarea ulterioară a condiției de risc.
7.	—	(5) În caz de avarie sau de pericol iminent de avarie, înștiințarea prevăzută la alin. (4) se transmite în cel mult 24 de ore de la începerea lucrărilor și se comunică și Gărzii Forestiere competente teritorial.	În caz de avarie, intervenția nu poate aștepta o formalitate prealabilă. Înștiințarea în 24 de ore și comunicarea către Garda Forestieră asigură informarea în timp util a autorității de control.
8.	—	(6) În cel mult 5 zile lucrătoare de la comunicarea de către operator a finalizării lucrărilor, ocolul silvic și operatorul încheie procesul-verbal de inventariere a lemnului rezultat, care constituie produse extraordinare; procesul-verbal se înregistrează în sistemul informațional integrat pentru păduri prevăzut la art. 20 și constituie document de proveniență.	Procesul-verbal de inventariere este instrumentul pe care Codul silvic îl folosește deja ca bază a exploatării (art. 103 alin. (1)) și constituie document de proveniență a lemnului. Termenul curge de la finalizarea lucrărilor, astfel încât inventarierea să privească lemnul efectiv rezultat.
9.	—	(7) Lemnul rezultat se lasă pe cel mai apropiat amplasament accesibil și rămâne la dispoziția proprietarului sau, după caz, a administratorului.	Dreptul de proprietate asupra lemnului nu este afectat.

Nr. crt.	Text în vigoare	Text propus	Motivare
10.	—	(8) Neîncheierea procesului-verbal în termenul prevăzut la alin. (6) nu afectează legalitatea lucrărilor; la sesizarea operatorului, Garda Forestieră competentă teritorial dispune în scris ocolului silvic încheierea procesului-verbal în cel mult 10 zile calendaristice de la primirea dispoziției.	Legalitatea lucrărilor nu depinde de îndeplinirea obligației de către ocolul silvic. Mecanismul preia soluția din art. 132 alin. (3) privind dispozițiile Gărzii Forestiere adresate ocoalelor silvice.
11.	—	(9) Modul de încheiere și de înregistrare a procesului-verbal prevăzut la alin. (6) se stabilește prin instrucțiunile prevăzute la art. 103 alin. (3)."	Procedura se stabilește prin instrucțiunile existente, fără un act subsecvent nou.
12.	**ARTICOLUL 143** **Infracțiunea de tăiere fără drept de arbori** (4) Nu constituie infracțiune tăierea arborilor în vederea asigurării siguranței circulației rutiere sau feroviare **sau arborii** rezultați din deblocarea circulației rutiere sau feroviare.	2. La articolul 143, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins: „(4) Nu constituie infracțiune tăierea arborilor în vederea asigurării siguranței circulației rutiere sau feroviare, **a arborilor** rezultați din deblocarea circulației rutiere sau feroviare **sau tăierea arborilor în cadrul lucrărilor prevăzute la art. 104¹ alin. (1) și (2).**"	Lucrările prevăzute la art. 104¹ alin. (1) și (2) se adaugă excepției existente pentru siguranța circulației rutiere și feroviare. Excluderea răspunderii penale se raportează la obiectul lucrărilor, nu la formalitățile procedurale, astfel încât o întârziere a înștiințării sau a inventarierii nu transformă o intervenție legitimă în infracțiune.
13.	Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare **Art. 12** (12) Prin derogare de la legislația specifică domeniului forestier, exclusiv pentru zonele de siguranță și protecție ale rețelelor, **titularii de autorizații și licențe în domeniul energiei electrice** efectuează lucrările de întreținere/exploatare forestieră de pe terenurile amplasate sub/peste rețelele electrice, pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețele, necesare pentru funcționarea în siguranță a rețelelor, cu obligația să înștiințeze în prealabil	**Art. II.** — La articolul 12 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (12) se modifică și va avea următorul cuprins: „(12) **Operatorii de distribuție și operatorul de transport și de sistem** efectuează lucrările asupra vegetației forestiere necesare funcționării în siguranță a rețelelor electrice în condițiile art. 104¹ din Legea nr. 331/2024 privind Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare."	Alineatul devine normă de trimitere la art. 104¹ din Codul silvic, iar dreptul OD/OTS rămâne vizibil în legea energiei. Se elimină derogarea de la o legislație neidentificată (art. 63 din Legea nr. 24/2000) și se evită reglementarea aceleiași materii în două acte normative (art. 16 din Legea nr. 24/2000).

Nr. crt.	Text în vigoare	Text propus	Motivare
	administratorul fondului forestier sau proprietarul terenului, după caz.		
14.	—	**Art. III.** — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, conducătorul autorității publice centrale pentru silvicultură modifică, prin ordin, instrucțiunile prevăzute la art. 103 alin. (3) din Legea nr. 331/2024, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, în vederea aplicării prevederilor art. 104[1] din aceeași lege.	Instrucțiunile privind emiterea autorizației de exploatare și a procesului-verbal de inventariere se corelează cu art. 104[1] într-un termen determinat.